

Nordstjernens Læreplan

Valby 2017

18-11-2017

Indholdsfortegnelse

❖ Introduktion.....	3
❖ Rudolf Steiner / Waldorf pædagogik.....	3
➤ Syvårs perioder.....	3
➤ Rytme.....	3
➤ Fri leg.....	4
➤ Efterligning og forbillede.....	4
➤ Sandhed, skønhed, godhed.....	4
➤ En lille konklusion.....	5
❖ Barnets alsidige personlige udvikling.....	5
❖ Sociale kompetencer.....	6
❖ Sprog.....	6
➤ stimulering af sproget ud fra barnets interesser.....	6
➤ Stimulering af sproget via daglige gøremål.....	7
➤ Kreativ stimulering af sproget.....	7
❖ Krop og bevægelse.....	7
❖ Natur og naturfænomener.....	8
❖ Kulturelle udtryksformer og værdier.....	8
❖ Udsatte børn.....	9
❖ Nordstjernens Vuggestue.....	9
❖ Børnemiljø.....	11
❖ Fokus områder og Evaluering.....	12

Introduktion

Vi i Nordstjernen holder hus i to stuelejligheder på Høffdingsvej i Valby. Børnehaven bor i nr. 43 og vuggestuen i nr. 21. Vi har to private udearealer, den ene "æblehaven" hvor der er mange æbletræer og en bålplads og den anden, "legepladsen" som er indrettet med gynger, klatrestativer og græs.

Vi har en vuggestue med 12 børn og 4 voksne (to pædagoger og to medhjælpere), og en børnehave med 28 børn, hvor der er 3 pædagoger og en medhjælper. Vi har en madmor/madfar som laver frokost til hele huset. Ud over det faste personale har vi ofte praktikanter fra Rudolf Steiner Børnehaveseminariet i Charlottenlund. Alle pædagoger i huset er uddannet Rudolf Steiner pædagoger. Vi er et hus, og har en fælles holdning til pædagogikken. Selvfølgelig er der forskel på det program der bliver lagt for børnene i vuggestuen eller i børnehaven. Børnehavebørnene er delt i to grupper, Markmus og Skovtrolde. For eksempel, går vuggestuebørn ud i æblehaven eller legepladsen, Markmusene øver sig at gå i nærområdet og Skovtrolde tager toget til Dyrehaven. I vuggestuen er der meget fokus på ro, nærvær og dagsrytmen. I børnehaven bygger vi videre på dette med en tydeligere uge rytme, og årsrytme.

Åbningstiderne er fra 7:00 til 15:30.

Rudolf Steiner / Waldorf pædagogik

Rudolf Steiner grundlagde den antroposofiske filosofi, eller "viden om mennesket". Ud fra denne bevægelse stammer blandt andet Biodynamisk landbrug, Steiner børnehaver og skoler (også kaldt Waldorf skoler), Eurytmi (en bevægelses kunst) og antroposofisk medicin. Steiner pædagogik er et større begreb, men i forhold til børnehaver har vi nogle kerne elementer vi bygger pædagogikken på. Det er tanker om rytme, efterligning og forbillede, fri leg, sandhed, skønhed og godhed, samt ideen om 7 års perioder. Rudolf Steiner taler om opdragelse som at være, i den videste forstand, at lære at trække vejret.

Syv års perioder

Rudolf Steiner belyser den menneskelige opvækst i form af 3 syv års perioder: 0-7, 7-14, og 14-21. I hver af disse perioder udvikler barnet (eller det unge menneske) forskellige dele af sit væsen. I den første periode udvikler kroppen sig og alle de fysiske sanser som hørelsen, balance sansen, lugtesansen... I den næste periode udvikler følelserne sig, og fra 14 til 21 er det tankernes tid. Det er selvfølgelig ikke sådan at man ikke har følelser og tanker i den første periode, men at barnet ikke forholder sig til det på den samme måde. Man går derimod ud fra at fundamentet til en sund krop bliver lagt i denne periode.

Rytme

I en børnehave bygger man en daglig, ugentlig og årlig rytme op. Et rytmisk forløb lige som et åndedræt, med ind og udånding. En indånding hvor man samles i fællesskab som morgensang eller til spising, og en udånding i form af fri leg. Rytmen er med til at skabe ro for børnene på den måde at de ikke hele tiden skal bruge kræfter på at orientere sig i dagligdagen, men hellere kan bruge tid på dagens indhold.

Den faste rytme giver tryghed. For eksempel, "Jeg ved at jeg bliver hentet efter eftermiddagsmaden". Kroppen er også rytmisk, og det er generelt kendt at faste måltider og sengetider er sundt. Med en ugentlig og årlig rytme viser vi børnene på en levende måde ideen om tid, fra ugens gang til de skiftende årstider.

Fri leg

Fri leg er en vigtig del af barnets hverdag i børnehaven. Det er her barnet udforsker verden i leg med naturens elementer. Finder ud af sociale relationer i rolle leg med dukkekrogen, eller måske finder ud af tyngdekraften når klodserne vælter. Det er en udånding i dagens åndedræt. Vi giver plads til fri leg ud fra den tanke at som man leger som barn, kommer man til at arbejde som voksen, og fordi der skal være tid til at være barn!

Efterligning og forbillede

Det er de voksnes opgave at vise børnene hvordan man begår sig her på jorden. De efterligner spontant vores handlinger, vores sprog, og sågar også vores indre følelser. I den første syv års periode tager de det vi viser dem for gode varer, for sandhed.

Hjerne forskning viser at vi danner nerve baner i hjernen efter de indtryk vi får. Rudolf Steiner siger selv, at hvis et barn kun ser tåbelige handlinger så vokser det op med troen på at det er den rigtige måde at begå sig på. I Steiner pædagogikken er det derfor vigtigt at vi voksne er bevidste omkring det med at være et godt forbillede for børnene, og at være tydelige i vores handlinger og holdninger så at det kan gennemskues af et barn. Vi bringer dagligdagens gøremål ind i børnehaven, og inddrager børnene i disse aktiviteter hvis de ønsker det: vi laver mad, vi vasker op, vi fejer, folder vaske tøj... og en gang imellem sidder de voksne sammen og får en kop kaffe, for det er naturligt! Det gamle ordsprog at børn gør det vi gør og ikke det vi siger, er ret relevant her.

Sandhed, skønhed og godhed

I vores opgave som voksne, vil vi gerne vise børnene at verden er sand, skøn og god. Hvad betyder det? Med verden er sand, mener vi ægte. Vi lader børnene opleve naturens elementer: vand, jord, luft og ild. Vi vælger legetøj lavet af natur materialer.

Vi oplever verden med alle vores sanser! I forhold til at verden er skøn, prøver vi at vække børnenes nysgerrighed og forundring i alle de små mirakler omkring os. Vi pynter også i børnehaverne med lys og blomster for at gøre det så hyggeligt som muligt, og vi bruger tid på at være kunstnerisk skabende i børnehaven alt fra at tegne, male, synge til at fortælle eventyr, og til at sy og snitte. Verden er god. Rudolf Steiner siger at ægte kærlighed til vores omgivelser virker formende helt ind på vores fysiske legeme. Troen på at det gode skal sejre er håbets og fremtidens drivkraft.

Han taler i bogen "Barnets opdragelse" om glæde ved og glæde med omgivelserne, og muntre miner hos de voksne. Disse tre er store idealer som man stræber efter i en Steiner børnehave, med et glimt i øjet for vi er dog alle kun mennesker!

En lille konklusion...

En Steiner børnehave bygger således på faste rytmer, glade og tydelige voksne, og muligheden for at udforske naturen i trygge og behagelige rammer. Vi giver tid til barndommen, og lærer at trække vejret: man skal tage ind, men man skal også lære at puste ud.

Barnets alsidige personlige udvikling

I vores børnehave er det sociale fællesskab med til at styrke barnets alsidige udvikling. Vi har en rytme hvor barnet øver sig i at modtage og at give, se andre og at blive set. For eksempel, er der aktiviteter der er voksen styret, som morgen samling/sangleg, maling, og bagning. Her lærer barnet at lytte, at følge beskeder, og at efterligne. Barnet kan blive tilbudt at være i fokus i fællesskabet ved at have en rolle i en sangleg, eller være den der f.eks deler frugt ud. Samtidigt, øver de andre sig i at holde sig tilbage og vente på deres tur.

Sammen, deler vi glæden ved at synge og bevæge os, og glæden ved at være kreative.

Når vi har børnemassage, handler det om at give omsorg for andre, og at lære at give en blid fysisk berøring.

En del af rytmen er også at vi deler os i mindre, alderssvarende grupper: Markmus og Skovtrolde i børnehaven. Med mindre grupper er der større rum til at udfolde sig individuelt, og det er nemmere at få voksen kontakt. Der er også bedre plads til fri leg.

I fri leg er der et afgørende udviklings rum for barnet. Legen indeholder flere samarbejdsaspekter, som er med til at udvikle børn. Igennem legen forhandles der, man lærer om kompromisser, evnen til at dele, samt forskellighed, hvilket er erfaringer, der i høj grad bidrager til barnets alsidige udvikling. Vi giver stor plads til at børnene kan have fri leg i børnehaven. En del af fri leg er at lære konflikthåndtering. Børnene får lov til øve sig i at være selvstændige, at stå på egne ben. Opstår der en konflikt, handler de voksne på forskellige måder. I starten, vil den voksne observere konflikten for at se om de kan løse den selv. Alt efter hvordan det går, nærmer den voksne sig, og til sidst går man ind og hjælper med at løse konflikten. Det ville typisk være, at få en dialog mellem parterne i gang, f.eks :

Barn 1 "jeg må ikke være med i legen "

Voksen til barn 2 " nå, hvad er det i leger? "

Barn 2 " vi leger far, mor børn, og barn 1 vil være mor, men det er jeg"

Voksen til barn 2 " hvad kan barn 1 så være? "

Barn 2 " vi mangler en baby og en storebror"

Voksen til barn 1 " vil du være baby eller storebror? "

Barn 1 " ja! Baby"

Er det en konflikt med en 3-årig eller yngre, ville vi skride ind i konflikten hurtigere, da de ikke har opbygget helt så mange sproglige kompetencer endnu, og vi kan vælge at tage barnet væk fra konflikten for at få en rolig snak alt imens de bliver trøstet.

Vores daglige og ugentlige rytme er bygget op så at barnet kan overskue sin hverdag. Det at barnet hurtigt bliver fortrolig med, hvad det indebærer at gå i vuggestue og børnehave, giver en stærk følelse af at kunne mestre det. Dette er en afgørende følelse som er med til at styrke barnets selvtillid og selvværd, og giver rum til personlig udvikling.

Hos os i Nordstjernen er kunstnerisk dannelse vigtigt for barnets udvikling. Rudolf Steiner siger i *Barnets Opdragelse*: "det barn, der modellerer eller maler-om end noget så klodset-vækker gennem sin aktivitet sjælemennesket i sig." Her tænker vi især på muligheden for at være kreativt/kunstnerisk skabende, men også at det som barnet laver bliver værdsat og taget alvorligt. For eksempel, gemmer vi tegninger og malinger i en mappe hvor de senere bliver bundet sammen til en bog.

Sociale kompetencer

I omgivelser, hvor børn føler sig set, trygge og respekterede, vil en udvikling af deres sociale kompetencer være en naturlig del af deres hverdag igennem leg og samvær med andre børn og voksne. I Nordstjernen, har vi en fast rytme der giver børnene tryghed. De voksne bestræber sig på at have en tydelig og kærlig tilgang til børnene, hvilket er afgørende i at børnene føler sig set. Sociale kompetencer er for eksempel, evnen til at: være nysgerrig, udtrykke følelser, se og forstå andres behov, vide hvordan man handler i forskellige situationer, indgå i venskaber og relationer til andre børn.

Det er de voksne der viser vej ved at være efterlignings værdige. En af de færdigheder børnene i Nordstjernen tilegner sig er evnen til at komme til ro når det kræves, og at udfolde sig der hvor der er rum til det. Vi laver forskel på indendørs og udendørs lege, for at lære at begå sig forskellige steder. F.eks løber vi udenfor, og laver perler og tegner i et mere stille rum. Når vi tager offentlig transport taler vi med små stemmer og sidder på vores pladser for ikke at genere andre passagerer.

Med de yngste børn, har vi den regel at alle må være med. Når børnene bliver ældre (f.eks de 5-årige) må man godt sige at der ikke er plads i en leg, og man skal lære at respektere et "nej". Det er et meget subtilt og følsomt område, og der kan ikke være en fast regel. To børn kan være i gang med en leg de har aftalt og bygget op på en særlig måde, så at der ikke lige er plads til en til. Her øver vi os i at sige "Nej, du kan ikke være med lige nu, men jeg vil gerne lege med dig senere". Bliver man afvist, vil den voksne hjælpe barnet videre, enten ind i en anden leg eller i en god aktivitet/leg med den voksne (bygge togbane, tegne, hjælpe i køkkenet eller lignende)

Vi hjælper hinanden med at rydde op i huset, enten man lige har leget med legetøj eller ikke! På den måde, øver vi os i at tage hensyn til fællesskabet og værner om vores hus.

Sprog

Stimulering af sproget ud fra barnets interesser

Der er mange stunder i hverdagen, hvor der er anledning til samtale på barnets præmisser. Det kan være fælles oplevelser, barnets undren over ting og handlinger, italesættelse af følelser eller gøremål, oplevelser i naturen og andre mennesker. I børnehaven har vi mindre spise grupper på 6 til 10 børn, hvor vi øver os i at samtale. Her handler det om at lære ikke at tale i munden på hinanden, at lytte til andre, og at byde ind i samtalen på en relevant måde. Der er også ofte tid og plads til samtaler med et barn alene i løbet af dagen. I vuggestuen taler vi med børnene om deres omgivelser og deres handlinger. For eksempel, kigger vi på myrer i haven. I alle tilfælde, lægger vi vægt på at vi voksne ikke overfuser børnene med ord, men lader dem selv komme til orde.

Stimulering af sproget via daglige gøremål

Gennem daglige gøremål, kopierer børnene de voksne. Her kan de voksne støtte barnet ved at sætte ord på handlinger og praktiske gøremål. Vi har mange daglige gøremål, så som at skrælle grøntsager til frokosten, vi folder vasketøj, fejer gulvet, rydder op. For eksempel, så har alt legetøj sin egen plads, og alle stuer har navne: malestuen, eventyrstuen, sangstuen.

I vuggestuen, er pusle-situationen et tidspunkt hvor handlingen bliver italesat: "nu løfter jeg dig op så at jeg kan tage din ble af " eller lignende. Vi sætter ord på handlingen.

Kreativ stimulering af sproget

Man kan skabe et fællesskab med børnene omkring sange og dans, rim og remser, eventyr, og fortællinger. Det giver glæde og nærer barnets fantasi, og udvider barnets kompetencer både socialt, fysisk og sprogligt. I Nordstjernen synger vi hver dag. Et sanglegs forløb indeholder både sange, rim og remser, med finger lege og større fagter. Vi bruger gerne "gamle" sange fra vores egen barndom og også Benny Andersen eller Halfdan Rasmussen rim og remser. Der er i disse et stort fokus på sprogstimulering, også igennem "vrøvlerim" Vi fortæller både remseeventyr, så som "lille kyllerulle" eller folkeeventyr fra brødrene Grimm eller de norske Asbjørnsen og Moe. De voksne lærer eventyrene udenad, og på den måde er der fokus på det talte sprog. Remse eventyr er oftest bygget op med et bordspil af dukker. Børnene efterligner ofte selv eventyr med dukker, og digter gerne selv eventyr ud fra det de har hørt.

Krop og bevægelse

I Nordstjernen har vi fokus på krop og bevægelse på flere forskellige måder.

Til morgensamling er der altid sange med fagter, hvilket styrker de to hjerne-halvdele samtidigt. Vi øver os også i at kunne hoppe, stå på et ben mm. Vi lærer at beherske vores bevægelser.

Vi opfordrer børnene til at være selvhjulpne når de skal tage tøj på, eller når vi spiser: at smøre selv eller hælde vand op selv. Det kræver koordination, og det øver vi os i.

Vi har eurytmi en gang om ugen med en eurytmist der kommer udefra. Det er en bevægelseskunst grundlagt af Rudolf Steiner som hjælper barnets integration i egen krop, og styrker sproget, på den måde ,at det er bevægelsen der kommer før sproget. I eurytmi kan man opleve at være sig selv i en del af fællesskabet: Hvor er jeg, og hvor er de andre.

Vi har børnemassage en gang om ugen. Vi sidder to og to ,og giver lette berøringer på ryggen efter et eventyr en af de voksne fortæller. Massagen styrker det sociale, og giver også en bevidsthed om kroppen ved en blid berøring.

Vi går ture ud af huset, hvor der er fokus på at gå selv. Turene bliver mere udfordrende efter alder. At gå styrker hele kroppen, og styrker barnets viljes-kræfter.

I vores haver er der blandt andet mulighed for at løbe, grave, gynge og klatre i træer og på klatrestativer- Mest af alt, bruger vi naturen til at udfolde os i: vi går og løber op og ned af bakker, og i skoven klatrer vi på træstammer, stubbe eller sten.

Natur og naturfænomener

Oplevelser i naturen udvikler børn følelsesmæssigt, mentalt og fysisk. I Nordstjernen giver vi børnene mulighed for at opleve glæden ved at være i naturen på forskellige årstider, og de udvikler respekt for natur og miljø. Børnene får muligheden for at få kontakt med de fire elementer: jord, vand, luft og ild. Vi graver i jorden, vi leger med vand (for eksempel bygger vi vand-baner)og vi mærker blæsten. En gang om ugen tænder vi bål i haven .

Når vi tager med Skovtroldene i skoven en gang om ugen, hele året rundt, får vi oplevet årets gang. Vi ser anemoner om foråret, alt fra de lysegrønne blade til sensommerens mørkegrønne farver, og alle de modne frugter og svampe om efteråret. Vi finder ramsløg og nødder, og svampe eller brændenælder. Vi samler generelt ikke ting til at spise, men vi har en svampebog med på tur hvor vi kan se om vi kan genkende det vi finder. Når vi færdes i naturen, øver vi os i at gøre det med respekt. Når vi ser dyr, er vi stille for ikke at skræmme dem. De voksne gør børnene opmærksomme på at vi er i dyrenes hjem, og ikke skal forstyrre

dem. Vi passer altid på at ikke efterlade skrald eller ødelægge vores omgivelser. Vi leger i skoven, og går også på opdagelse, og bliver forundret over det vi ser.

I haven, har vi etableret plantekasser hvor vi dyrker salat, tomater, græskar eller lignende så at børnene for muligheden for at følge med i hele processen fra jord til bord. Vi tager også på bondegårdstur hvert år for at høste korn med bondemanden. Efterfølgende binder vi neg, tærsker og maler vores korn, og bager et stort brød til vores høstfest.

Oplevelsen af årets gang og naturen bliver forstærket når vi holder sangleg, for vi synger sange der passer til årstiden og til vejret.

Kulturelle udtryksformer og værdier

I Nordstjernen har vi vores egne traditioner som grunde dels i antroposofien, og dels i de folkelige traditioner der findes i Danmark.

En stor del af vores traditioner er vores årstidsfester. Med en årstidsfest, forbinder vi os med årets gang, og med jorden. Vi bringer det åndelige ned i børnehøjde, og vi bringer det jordiske op til det åndelige i voksen højde, så en årstidsfest gavner alle.

Vi skelner mellem hverdag og fest, og vi laver festdagen til noget særligt. Vi dækker bordene pænt op til spising, pynter børnehaven, og tager fint tøj på. Vi har en højtidelig stemning (selvfølgelig i børnehøjde!!) og viser at dette er noget vi syntes er vigtigt. Vi følger danske traditioner så som at danse rundt om juletræet, spise Påskefrokost sammen, eller fejrer Midsommer.. Og, så har vi dage som er særlige for en Rudolf Steiner børnehave, så som Michaelsfesten til September.

Når vi holder en fest er der noget for alle sanser: vi spiser noget specielt, vi synger og danser, og vi laver noget fysisk med børnene. For eksempel kunne det være at klippe julepynt, male pinsefugle, filte påske kyllinger eller lignende.

Vi lægger vægt på at vi skaber et stærkt fællesskab med børnene og deres familier, som bygger på de værdier der ligger i antroposofien.

Udsatte børn

Vi, i Nordstjernen bestræber os på at være rumlige over for vores børn, med alle deres forskelligheder. Vi har haft børn med diagnoser som der bliver taget højde for. For eksempel, havde vi et barn med Tourette Syndrom, som ikke kunne deltage fuldt til morgen samling. Der hvor han gav udtryk for det, fik han lov til at se på. Dette var helt accepteret af de andre børn og af de voksne. Vi havde også et barn der havde brug for tid til at omstille sig, og barnet blev altid varslet i god tid når vi skulle noget nyt: "om 10 minutter kommer jeg tilbage, og så skal vi rydde op sammen før vi spiser". På den måde havde barnet muligheden

for at forberede sig på et skift. I alle tilfælde har vi et godt samarbejde med PPR, når vi føler at vi og barnets familie har brug for ekstern hjælp. Vi har en relativt stærk personale normering, og det gør at alle børn bliver set.

Nordstjernens Vuggestue

I forhold til vores læreplan, er der selvfølgelig en lidt anden hverdag for de yngste, og fokus på lidt andre detaljer. Det er vores overbevisning at det primære for vuggestuebørn er nærhed og tryghed, og muligheden for at udforske egen bevægelse og krop. Helt grundlæggende bruger vi tid og rum til at barnet lærer at spise, sove, gå, og lege.

Barnets alsidige personlige udvikling:

I Nordstjernen har vi en vuggestuegruppe på 12 børn. Det giver plads til det lille barn at udvikle sig i rolige og trygge rammer. Små børn er meget optaget af at kravle, gå, klatre op og så videre. Vi har legetøj, men sætter det frem efter behov/ønske for at rummet er så frit som muligt.

Vi har en god personale normering: 4 voksne til 12 børn, og dette gør det nemt for børnene at få den voksen kontakt det lille barn har behov for.

Vores dags rytme giver meget trygge rammer for de små, og de kan bruge deres kræfter på at udvikle sig, i stedet for at bruge kræfter på "hvad skal jeg i dag?"

Sociale kompetencer:

Vuggestuebørn er i gang med at tilegne sig sprog, og kan således ofte ikke bruge sproget for at løse konflikter, eller for at invitere til leg. Det gør at vuggestuebørn er mere tilbøjelige til at slå eller bide. Det er den voksnes opgave i vuggestuen meget blidt og roligt at vise alternative handlinger. For eksempel, a'e med hånden i stedet for at slå. Ser vi et barn der vil slå, kan vi vælge at tage barnet væk fra situationen og tilbyde en anden leg.

Aldersgruppen spreder ret vidt, fra 1 år til 3 år. De lidt større børn har brug for lidt mere stimuli end de yngste, og de bliver tilbudt at komme på besøg i børnehaven en gang imellem, eller at komme ud i haven med børnehavebørnene. En gang om ugen, når vi har Markmus dag i børnehaven, kan vi vælge at en gruppe af vuggestuebørnene går over til sangleg i børnehaven. Det styrker forbindelsen mellem de to grupper.

Sprog:

I vuggestuen er børnene i proces med at tilegne sig sprog. De voksne understøtter dette ved at sætte ord på sine handlinger, f. eks " jeg skærer æbler" "nu løfter jeg op i dine ben for at give dig ble på". Vi gentager også det børnene siger (evt. med en inkorporeret rettelse) for at styrke følelsen af forståelse. Eksempel:

Barn: "ha' kovi"

Voksen: " vil du gerne have skovlen?"

Det er vigtigt at vi bruger et rent og tydeligt sprog i vuggestuen, og vi minimerer voksen snak, for børnene efterligner alt og bruger den voksne som rolle model. Verden er fuld af begreber som børnene suger til sig!

Vi synger og laver fingerlege med børnene hver dag.

Krop og bevægelse:

Det vigtigste for vores vuggestuebørn, er at de bliver fortrolige med deres egen bevægelse og motorik. Vi går ud i æblehaven eller på legepladsen hver dag hvor der er fokus på at lære at gå selv, at grave i sandkassen, eller klatre op på det de nu kan.

Vi har små møbler på stuen, hvor børnene øver sig i at klatre op og ned uden at vi føler at det er usikkert. De kan også selv flytte en stol derhen hvor de vil. Vi bruger en stige ved puslebordet og sengene så at dem der kan, får lov til klatre op og ned selv.

En af de vigtigste opgaver er at gribe børnenes lyst til "jeg kan selv". Vi giver os tid til at barnet selv tager tøj på.

Natur og naturfænomener:

Når børnene dagligt kommer ud i haven og mærker årstidens og vejrets skifte, får de stimuleret deres sanser. Børnene får muligheden for at opleve små naturfænomener så som spirende planter, små insekter, vandpytter, tørre blade. Sammen med de voksne beundrer de deres omgivelser, og bliver begejstret over en snegl der kommer ud af sit hus...

Kulturelle udtryks former og værdier:

I vuggestuen, følger vi med husets arrangementer, men tilpasser dem til vuggestue børnenes behov. For eksempel så er fastelavn en mildere fest end i børnehaven, hvor vi ville aldrig finde på at slå katten af tønden med et 1 årigt barn!

Børnemiljø:

De voksne i Nordstjernen tager ansvar for at børnenes miljø er så hensigtsmæssigt for dem som muligt. Dette gør vi på forskellige måder. Til dels er det de fysiske rammer, men også de sjælelige.

Vi har indrettet de fysiske rammer på en æstetisk måde hvor farver på væggene er nøje udvalgt til at skabe harmoni. Vi bruger møbler i natur materialer som er i børnestørrelse, og vi har en belysning som er mildere for børnenes øjne. Vi placerer legetøj i børnehøjde så de selv kan tage det de vil bruge, og alt legetøj har sin egen plads. Vi pynter på stuerne med blomster i vindueskarmene, og med årstidsborde som spejler årets gang. Vi er meget betænksomme i forhold til at holde rene linjer, at der ikke er for mange ting som roder. Alt dette skaber et fysisk børnemiljø som er behageligt, æstetisk og overskueligt for børnene.

Vores haver er indrettet for at være grønne. Vi ønsker for vores børn at de føler at de går ud i en have med blomster, træer, og græs og ikke en legeplads af beton.

Vi skaber et sjæleligt rart miljø for vores børn. Vi har mange voksne, så det er muligt at få hjælp når man behøver det. Vi er til stede for at hjælpe når der opstår konflikter. Vi arbejder på at have en fællesskabs ånd i huset. For eksempel, synger vi alle børnenes navne hver dag og lægger mærke til dem der ikke er der. Vi sender varme tanker til dem som er syge derhjemme. Vi har mange fælles glade oplevelser i løbet af årets gang, som også styrker vores fællesskab, såsom Høstfest eller Lanternefest. Dette er vigtigt for at børnene kan have et stærkt tilhørsforhold til det sted de bruger mange timer i.

Vi deler børnehavebørnene i to grupper så aktiviteter kan blive målrettet til deres aldersgruppe. Dette skaber et børnemiljø hvor der er fokus på det man kan, med mål som er opnåelige. Dette giver en større følelse af succes, og børnene får mere selvtillid. I samme ånd, italesætter vi ofte alt det børnene kan.

Det er vores overbevisning at det er de voksne der viser vej, da børnene spejler sig i vores handlinger og helt ind i vores sjælestemninger. Derfor, som voksne, bestræber vi os på at værne om vores fysiske miljø, og udstråler at børnehaven er et rart sted at være. Vores oplevelse er at vores børn gerne vil i vuggestue og i børnehave, og det er forældrene der udtaler sig om dette. Er der et barn som ikke vil i børnehave, tager vi det alvorligt og undersøger hvorfor med forældrene. Dette sker meget sjældent, i bund og grund, hvilket også er hvorfor vi tager det til efterretning.

Fokus områder og evaluering:

I 2014 og 2015 valgte vi at have fokus på to læreplans temaer: sprog og kulturelle værdier.

I forhold til sprog, valgte vi at lægge fokus på sangleg og eventyr. Vi ville sikre os at niveauet er højt i forhold til det vi tilbyder børnene. Vi valgte at skemalægge hvem der var ansvarlig for aktiviteten. Den ansvarlige skrev sanglegs programmet eller eventyret ned for kollegaerne, så at alle havde mulighed for at forberede sig. At man har forberedt sig ordentligt giver et bedre forløb, og der er sat tid af til denne forberedelse. Vi har en mappe hvor vi samler alle sanglegs programmer og eventyr som dokumentation. Vi evaluerer på dette arbejde til personale møder, hvor vi ser hvad der fungerer godt og hvor der kan være forbedringer.

I forhold til kulturelle værdier, havde vi særligt fokus på vores årstidsfester. Vi har det ønske at de bliver så antroposofisk relevante som muligt, men altid med den tanke at de også er i børnehøjde. Vi skabte et skema til hver fest som dokumentation hvor vi taler om målet med festen, og om hvordan den skal forløbe. Er der kreative opgaver med børnene til festen planlægges dette også. Efter hver fest evaluerer vi den skriftligt.

Evaluering af forløbet 2014-2015:

Vi føler at i forhold til den sproglige indsats er niveauet blevet højere og vi vil fortsætte med den fremgangsmåde vi har valgt, da det er meget tilfredsstillende for vores faglighed. Vi har haft praktikanter der har kommenteret med glæde at vi tager opgaverne så alvorligt. Vi kan også mærke at børnene er meget glade for sangleg og eventyr. For eksempel, synger de mange af sangene imens de leger, og de er ivrige for selv at fortælle eventyr.

Vores fokus på årstidsfesterne har været særligt relevant da vi flyttede til nye lokaler i februar 2015. Med nye lokaler, skal fremgangs måden for mange af vores fester tilpasses de nye omgivelser. Vi er meget glade for den skriftlige dokumentation vi har skabt og vil bibeholde dette.

Begge vore fokus områder er meget vigtige i vores pædagogiske profil som Steiner børnehave, og vi er glade for at vi løbende styrker dette arbejde.

Fokus områder for 2016-2017:

I de næste to år havde vi særlig fokus på krop og bevægelse og natur fænomener.

Specifikt i forhold til krop og bevægelse havde vi have fokus på selvhjulpethed. Det vil sige at man kan tage tøj af og på selv, at man kan smøre sin mad selv, selv gå på toilettet, og så videre. Vi lagde en skriftlig plan til personale møder med mål og delmål, som vi vil evaluere på kvartalsvis.

I forhold til naturfænomener havde vi særligt fokus på vores ude arealer, og det planteliv vi har. Vi vil etablere bede til at så noget spiseligt sammen med børnene, og vi skal generelt lave vores nye haver til vores egne, i sammenspil med børnene. Vi vil gerne inspirere børnene til at finde glæde i at passe haverne. Vi vil til foråret lægge planer som kan evalueres på til efteråret.

Evaluering af forløbet 2016-2017

Vi har haft fokus på barnets selvhjulpethed. Specifikt i forhold til at selv kunne tage tøj på, smøre mad selv, gå selv og så videre. Vi har arbejdet på dette på forskellige plan. Vi har i personalegruppen brugt mere tid i garderoben sammen med børnene for at være til stede og hjælpe til at de selv kan. For eksempel, har vi lagt flyverdragterne ned på gulvet med arme og ben rettet ud så at børnene nemt kan overskue hvordan de hopper ned i dem. I vuggestuen har vi om eftermiddagen ro til at børnene selv tager deres tøj på efter deres lur. De kan sidde på tæppet og sysle med strømper eller bukser i deres eget tempo.

Vi har også involveret forældrene i processen, hvor vi har haft en taler udefra til et forældremøde som talte om vigtigheden i at lade børnene gøre det de kan selv, for eksempel at selv gå ind i institutionen i stedet for at blive båret. Dette blev godt taget imod af vores forældre.

Vi føler at børnenes selvtillid bliver øget af den succes oplevelse det er at kunne noget selv, og vi italesætter det når vi kan se at de har lykkedes med noget: " du har helt selv taget sko på! " Vi har i samme tid haft fokus på at det er noget vi øver hele tiden, og at nogle gange er noget svært men at med tiden så kan vi mestre det. En forælder fortalte os at deres barn derhjemme havde sagt " nu kan jeg ... fordi jeg har øvet mig ".

Vi kan evaluere at selvhjulpethed er noget vi altid er i proces med, men vi kan se at fordi vi har givet os ekstra tid til det så er det blevet en helt integreret del af hverdagen som vi holder fast i.

Vi har også haft fokus på vores haver. Vi har haft det ønske at skabe et mere harmonisk og æstetisk miljø for vores børn. Vi har også haft nogle projekter sammen med børnene at så ting vi kan spise så at de har haft muligheden for at følge med i en hele fra jord til bord oplevelse.

Vi har investeret i en helt ny sandkasse og en rede gyngestol til Æblehaven. Vi har også fornyet bålpladsen med naturlige træstubbe. Vores intention har været at skabe et miljø med organiske former, med mange små områder til leg. På gyngestolpladsen har vi fjernet fliser, lagt græs og plantet træer og buske som med tiden skaber små gemmesteder og skygge. Vi har også etableret et helt nyt staudebed. Vores ønske er her at give børnene noget smukt,

samt at vi har blomster vi selv kan plukke når vi skal have blomster på bordet til en fest eller fødselsdag. Børnene har også selv fået lov til at sætte krokus løg i haven. En pige har klappet jorden der hvor hun havde sat sit løg for at sikre at det havde det godt. Når de titter op til foråret håber vi at børnene ser på det med den glæde at det er noget de selv har sat.

Vi har en blomsterkasse hvor vi har sået Anis Isop. Dette er en spiselig urt som laver fremragende urtete. Når den har været klar, har vi høstet den sammen med børnene og hængt den til tørre inde på stuen. Efterfølgende har børnene været med til at putte det i teposer. I den koldere tid har vi så taget et Trangia sæt med på tur i skoven hvor vi har lavet urtete til børnene som lidt ekstra varme. De har været meget stolte af at drikke noget de selv har dyrket. Vi har også sået radisespirer og karse indenfor som vi har holdt øje med og har vandet og plejet, og så spist!

Vi har investeret i nogle kartoffelspande hvori man kan dyrke kartofler. Vi har forspiret kartofler i vindueskarmene i børnehaven og så lagt dem ud i haven. Børnene har været med til at vande dem, og man kan følge med i processen med at løfte op i spandene for at se om kartoflerne er på vej. Til sidst har vi høstet dem og spist dem som kartoffelmadder. Da vi høstede kartoflerne var der stor glæde hos børnene, hvor der blandt andet blev sagt: " det er jo det rene guld vi har lavet!"

Vi har oplevet at børnene virkelig nyder at være ude i haverne, og at de mere æstetiske aspekt de har fået gavner stemningen rigtig meget.

Vi kan mærke at børnene har sat stor pris på at dyrke ting de kan spise. Vi har med vilje ikke lært børnene at sanke i naturen, for vi har før oplevet at de ikke kan skelne imellem det der er spiseligt og det der ikke er inden de putter det i munden. Vi har derfor valgt at dyrke specifikke ting med dem.

Lige som med selvhjulpenhed er hele dette tema ikke noget vi bare kan droppe som et færdigt projekt, da det er blevet en fast del af vores hverdag til stor glæde for børn og voksne.

Fokus områder for 2018-2019:

I de næste to år har vi valgt at have særlig fokusområder indenfor to læreplans temaer: alsidig personlig udvikling og sociale kompetencer.

I forhold til alsidig personlig udvikling, vil vi have særlig fokus på det med at være kunstnerisk skabende. Vi vil se på vores aktiviteter i forhold til form og indhold. Hvordan forgår en maletime så at børnene får størst glæde af det. Vi vil også sørge for at vi har mange varierende materialer og aktiviteter så at børnenes skaber trang bliver vækket og støttet.

I relation til sociale kompetencer vil vi have særlig fokus på overgange fra børnehave til skole og vil udvikle det tilbud der er til vores "skolebørn", samt overgange fra vuggestue til børnehave.

Vi vil løbende tage begge emner op til personalemøder og evaluere på de tiltag vi implanterer.